

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU **HRVATSKE STRANKE PRAVA BIH**

Broj: 03-07-6-739/21
Sarajevo, 11.11.2022. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava BiH prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (2) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedena je u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska stranka prava BiH se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	3.000,00	6,47
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	41.853,08	90,29
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	44.853,08	96,76
II	Ostali prihodi i drugo	1.500,00	3,24
	Izvori finansiranja (I+II)	46.353,08	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u iznosu od 33.476,23 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska stranka prava BiH. Skraćeni naziv je HSP BiH.

Hrvatska stranka prava BiH je registrovana kod Višeg suda u Mostaru Rješenjem broj R: 10/91 od 10.04.1991. godine, te kod Županijskog suda u Širokom Brijegu Rješenjem, broj R: 14/98. Prema podacima Općinskog suda u Širokom Brijegu, stranka je upisana u registar ovog suda pod brojem: 064-0-Reg-07-000572. Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-F1-17-000001 od 09.05.2017. godine upisana je promjena lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje stranke.

Sjedište političke stranke je u Ljubuškom, ulica Fra Petra Bakule 7.

Ovlašteno lice za zastupanje stranke u 2020. godini je Nikola Raguž, predsjednik stranke.

Ovlašteno lice za finansijske izvještaje za 2020. godinu je Marko Perić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Hrvatska stranka prava BiH ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava BiH za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava BiH izvršeni su u periodu od 2005. do 2019. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, izdat je Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci da da vodi evidencije o primljenim priložima, da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, da vodi pravilne evidencije o prihodima i rashodima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Hrvatska stranka prava BiH prekršila je odredbe člana 4. stav (1)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Planom utroška sredstava za 2020. godinu, Hrvatska stranka prava BiH je planirala ukupne rashode u iznosu od 11.604,00 KM. Uvidom u godišnji finansijski izvještaj i poslovne knjige utvrđeno je da je u 2020. godini stranka ostvarila ukupne rashode u iznosu od 33.476,23 KM.

Na osnovu navedenog, utvrđeno je da je stranka sredstva u iznosu od 21.872,23 KM utrošila mimo svog plana utroška sredstava za 2020. godinu, čime je prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

¹ Prema odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) navedenog Zakona stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

b) Hrvatska stranka prava BiH prekršila je odredbe člana 11. stav (1)² i člana 12. stav (1)³ stav (2)⁴ i stav (4)⁵ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska stranka prava BiH, nije poslovne knjige vodila u skladu sa računovodstvenim propisima, nije vodila tačne evidencije o rashodima, nije u finansijskom izvještaju uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom i nije popunila obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršio računovodstvene propise i odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Na obrascu 1.1 (Opći podaci o političkoj stranci-teritorijalna organizacija političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka je navela je da ima samo Središnji ured.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka ostvarila prihode iz budžeta Hercegovačkoneretvanskog kantona, Zapadnohercegovačkog kantona i općina Stolac, Odžak i Posušje, što ukazuje da ima i druge organizacione dijelove.

S obzirom da nije navela podatke o svim organizacionim dijelovima, politička stranka je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

(2) Hrvatska stranka prava BiH nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 21. i člana 22. Pravilnika.

U godišnjem finansijskom izvještaju, Hrvatska stranka prava BiH je iskazala troškove takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM. Međutim, kontrolom prometa izvoda sa transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je stranka u svrhu takse za učešće na izborima uplatila ukupno 3.600,00 KM. Po Odluci Centralne izborne komisije BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25.02.2021. godine stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenog novčanog iznosa takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 700,00 KM, tako da su troškovi takse iznosili 2.900,00 KM, koje je stranka trebala iskazati u godišnjem finansijskom izvještaju.

(3) Politička stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije uključila koristi ostvarene od aktivnosti udruženja Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja⁶, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁷ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

² Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

³ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁴ Politička stranka obavezna je u svom finansijskom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.

⁵ Do 31.03. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

⁶ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promoviše političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

⁷ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno politički subjekt koji ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i Predstavnički dom Parlamenta FBiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i podpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska stranka prava BiH je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 259.027,05 KM, a u svrhu izborne kampanje za Lokalne izbore u Mostaru 2020. godine, mogla je da potroši sredstva u iznosu od 10.086,40 KM.

Hrvatska stranka prava BiH je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 12.719,10 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom i statutom za ostvarivanje ciljeva političke stranke,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim rashodima,*
- *da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

Politička stranka nije se očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju

Mr. sc. Hasida Gušić